

PARK BREDERODE

buitenwonen

Nieuwsbrief Park Brederode te Bloemendaal

Tweede editie | Voorjaar 2007

Het park komt tot **bloei**

De transformatie van rijksmonument Meerenberg

Zoveel variatie in begroeiing:

Wandelen door de Kennemerduinen

Hydroloog Johan Bouma:

**“Schoon kwelwater biedt veel
ecologische mogelijkheden”**

Editorial

Het park op zijn mooist

Zoals landschapsarchitect J.D. Zocher jr. het in 1849 bedoeld heeft, zo staat Park Brederode er nu bij. De bomen stralen in volle glorie en midden in het landschapspark prijkt het gebouw Meerenberg, het voormalig Provinciaal Ziekenhuis. In deze nieuwsbrief leest u meer over het herstel in oude luister en de op handen zijnde transformatie van dit statige rijksmonument. Want de eerste concrete stappen naar de nieuwe woonfunctie zijn inmiddels gezet.

Aan deze stappen ging een traject van bijna tien jaar vooraf. Dat lijkt lang, maar voor de ontwikkeling van een historisch gebied zoals Park Brederode zijn verregaande procedures en intensieve onderzoeken nodig. Onderzoeken die zicht geven op het terrein en de gebouwen om zo zorgvuldig mogelijk met ons nationale erfgoed om te kunnen gaan. Zie bijvoorbeeld het interview met hydroloog Johan Bouma over de waterstromen op en onder Park Brederode.

Ook wij als projectteam zijn bij wijze van spreken vergroeid met het terrein. Daar zullen de komende jaren 310 villa's en appartementen tussen de bomen en het duin verrijzen. Natuurlijk wordt ook dit proces met grote zorgvuldigheid uitgevoerd, de huizen zijn immers te gast in de natuur. Inmiddels kunnen we als projectteam iets meer zeggen over hoe de verkoopprocedures voor deze huizen zullen verlopen. In deze uitgave staan daarom de meest aan ons gestelde vragen met antwoord. En in de volgende (najaars)uitgave van Buitenwonen komen wij hier graag uitgebreider op terug.

Het projectteam van Park Brederode

Inhoud

De historie van... het kerkje

Interview met hydroloog Johan Bouma

De transformatie van Meerenberg

Wonen op Park Brederode: de meest gestelde vragen

Van Bleek en Berg naar Parnassia

Column "Brief uit het duin"

Een wandeling naar het strand

3
4
6
8
10
11
12

Colofon

Buitenwonen op Park Brederode is een uitgave van:
Park Brederode C.V.
Brederodelaan 12, 2061 KK Bloemendaal
Telefoon: 023 – 538 04 56
Fax: 023 – 548 54 39
E-mail: info@parkbrederode.nl
Website: www.parkbrederode.nl

Oplage : 1.500

Buitenwonen op Park Brederode verschijnt tweemaal per jaar en wordt gedistribueerd onder mogelijke toekomstige bewoners van Park Brederode en andere belangstellenden.

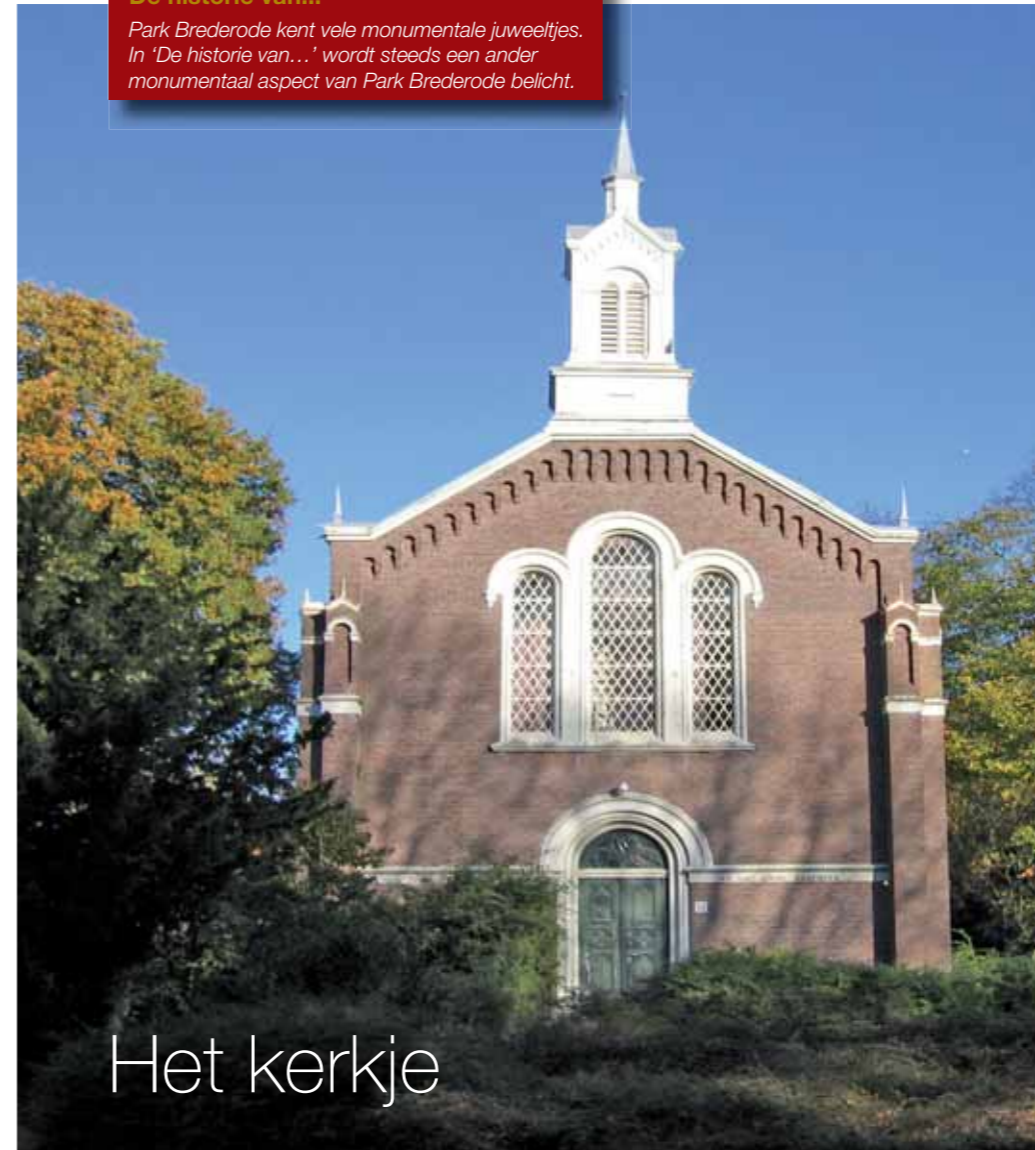
Coördinatie:
Van Dantzig & Lichtenveldt B.V., Rotterdam
Redactie en concept: De Schrijverij, Hilversum
Fotografie: Michel Porro, Ruud Maaskant, Julie Blik
Vormgeving: Graphic House, Amsterdam
Druk: RDH Printmedia

Park Brederode, 2007, nummer 2
Het is verboden om de inhoud van deze uitgave of delen daarvan over te nemen zonder schriftelijke toestemming van Park Brederode en de redactie. Bij totstandkoming van deze uitgave is getracht zo zorgvuldig mogelijk te zijn; mocht u onvolkomenheden tegenkomen, laat het ons dan weten.

De historie van...

Park Brederode kent vele monumentale juweeltjes. In 'De historie van...' wordt steeds een ander monumentaal aspect van Park Brederode belicht.

Het kerkje

Bouwdatum 1856
Architect A. van der Linden

Oorspronkelijke functie

Reeds ten tijde van de bouw van het psychiatrisch ziekenhuis Meerenberg werd rekening gehouden met het toevoegen van elementen aan het ziekenhuis. In een begroting uit 1844 is al sprake van "het eventueel later aanbouwen eener kerk of kapel". Toch duurde het nog zestien jaar voordat directeur B.H. Everts in 1850 opmerkte: "Ook patiënten vroegen de gelegenheid om te bidden en God te dienen. Het is te bejammeren dat tot nog toe eene eigene daarvoor ingerigte kapel en een orgel gemist worden". Voor de katholieke patiënten werd daarop een kapel gebouwd, voor de protestantse patiënten verrees in 1856 het protestantse, eclectische kerkje. Dichtbij de ingang van het terrein aan de Brederodelaan, om een statement te maken naar de buitenwereld. Links en rechts van de deur van de kerk prijkt de boodschap die de patiënten werd meegegeven:

"En zijt daders des woords, en niet alleen hoorders". De diensten werden aanvankelijk verzorgd door geestelijken uit de buurt, totdat later een vaste predikant werd aangesteld.

Cultuurhistorische betekenis

De protestantse kerk vormt één geheel met de toegangspoort en de portierswoning. In het Masterplan voor Park Brederode wordt deze driehoek gezien als een 'waardevol historisch ensemble' dat mede-bepalend is voor het beeld van het park. Architect A. van der Linden was vanaf het begin bij de bouw van Meerenberg betrokken en in eerste instantie belast met het dagelijkse opzicht over de bouw van het ziekenhuis. Enkele jaren later werd hij aangesteld als hoofdbeampte. De stijl waarin hij bouwde, was een typische negentiende-eeuwse, afwisselende (eclectische) stijl. Hij gebruikte veel schoon metselwerk en was spaarzaam met decoratie. In 1857 ontwierp Van der Linden het doopsgezinde weeshuis aan de Kleine Houtweg in Haarlem, dat thans dienst doet als tweede vestiging van het Noord-Hollands Archief. Het ontwerp doet sterk denken aan de karakteristieke entree van Meerenberg.

Toekomstige bestemming

Tegenwoordig wordt het kerkje gebruikt voor bijeenkomsten en toneelvoorstellingen. Het is echter nog niet duidelijk welke functie het monument zal krijgen in de context van Park Brederode. In de plannen staat de bestemming aangeduid met 'gemengde doeleinden'. Zeker is dat er pas concrete ideeën zullen worden gevormd nadat de plannen voor het voormalig hoofdgebouw Meerenberg zijn goedgekeurd en als bekend is hoe de oude negentiende-eeuwse poort kan worden gebruikt.

Meer zien? Kijk op www.parkbrederode.nl of bezoek het park.

Hydroloog Johan Bouma

Het kwelwater benutten voor ecologische mogelijkheden

De historische waarden behouden en alle ecologische mogelijkheden benutten die het heldere, schone kwelwater biedt. Dat is in grote lijnen de gedachte achter het waterplan voor Park Brederode. Het werd ontwikkeld door Johan Bouma, hoofd waterbeheer bij ingenieursbureau Wareco: "Ik zie in gedachten een idyllisch plaatje van een beekje met helder stromend water."

Wanneer er voor een bepaald gebied bouwplannen zijn, dan is de projectontwikkelaar tegenwoordig verplicht om te laten onderzoeken wat voor invloed dat mogelijk heeft voor het watersysteem in dat gebied. Zo'n vijf jaar geleden werd Johan Bouma als expert op het gebied van waterhuishouding betrokken bij het atelier van Park Brederode. In eerste instantie werd de huidige situatie voor wat betreft het grondwater, kwelwater en regenwater in kaart gebracht. "Het mooie van Park Brederode is, dat het een beetje de vorm van een kom heeft", vertelt Bouma. "Het loopt van hoog in de duinen naar omlaag bij het meertje en de bleekvelden, en daarna weer iets omhoog. Uit de duinen sijpelt mooi schoon kwelwater, dat veel ecologische mogelijkheden biedt. Bij het hertenkampje ontspringt bovendien een beek, die stromend water heeft. Dat is vrij zeldzaam en dus iets wat we zeker wilden benutten. Daarnaast heb je de rechte slootjes bij de bleekvelden. 's Zomers vallen die grotendeels droog; in de winter voeren die het water van regen en sneeuw af richting de Ruïne van Brederode."

Kabbelend beekje

Aan de hand van de sessies in het atelier, waarbij Bouma vooral nauw samenwerkte met de landschapsarchitecte, de dendroloog en de

ecoloog, werd besloten om gebruik te maken van de komvorm van het park en het lage waterrijke gedeelte op het park niet te bebouwen. Het mooie heldere kwelwater uit de duinen kan zo benut worden voor ecologische mogelijkheden, zodat er een nog mooiere flora en fauna op het park zal komen. "Het brongebied van de beek zal iets meer worden afgegraven, waardoor andere natuur ook een kans krijgt zich te ontwikkelen", geeft Bouma aan. "Daarnaast zal een nieuwe kwelbeek worden gegraven, waarmee we meer grondwater kunnen afvangen. Dit zal een mooi kabbelend beekje worden, dat op bepaalde stukken een natuurlijke afscheiding zal vormen tussen woon- en publiek terrein. Door de nieuwe kwelbeek blijft 's zomers langer water staan in de sloten op het park."

In detail

Nadat alle algemene lijnen waren bepaald, werden de plannen per deelgebied uitgewerkt. Momenteel wordt in detail bekeken welk effect de bouw van iedere woning heeft op het watersysteem op die plek. "Voor Meerenberg bestaat bijvoorbeeld het plan om een parkeergarage onder het gebouw te maken. Wij onderzoeken nu hoe dat het beste kan worden gedaan, of er aan die plek zomaar grondwater kan worden onttrokken en wat dat voor effect

op de bomen zal hebben", vertelt Bouma. "Dat zijn zaken die heel veel afstemming behoeven. Ook bekijken we per huis of op die plek een kelder kan worden gemaakt, of dat je dan in het grondwater zit. En natuurlijk wordt onderzocht of er eventueel een kans bestaat op wateroverlast. Bij Duin & Beek is dat geen probleem. Die huizen liggen hoog en het water zit diep. De huizen in Duinzicht komen lager te liggen en het grondwater zit daar hoger. Daar worden bepaalde delen opgehoogd om wateroverlast te voorkomen."

Duurzaamheidsprincipe

In principe wordt geprobeerd om al het regenwater op het park ter plaatse in de grond te laten zakken en het in het gebied zelf te houden. Waar dit niet kan, wordt het water via een regenwaterriool naar het oppervlaktewater van het meertje afgevoerd. "Alleen, er zitten gaatjes in die buizen," meldt Bouma. "Dus heb je 's zomers een keer een flinke onweersbui, dan kan het regenwater via die buis alsnog gewoon de grond inzakken."

Ruïne

Met alle waterplannen voor Park Brederode gingen er tot enige tijd geleden stemmen op van mensen die zich ongerust maakten over wat deze

plannen voor de Ruïne van Brederode zouden betekenen. "Men dacht dat de waterstand daar negatief door zou worden beïnvloed, maar wij hebben kunnen aantonen dat dit niet zo is", reageert Bouma. "Integendeel zelfs. Het is een ingewikkeld verhaal, maar het komt er op neer dat de normale pieken en dalen in de waterstanden - die je nu eenmaal hebt in de verschillende seizoenen - afvlakken. Dat wil zeggen dat de watersituatie rond de Ruïne zich juist stabiliseert. Daardoor ontstaat er geen gevaar, het is zelfs gunstig voor het behoud van dit cultureelhistorische element!"

Idyllisch plaatje

Stel dat Bouma over zo'n vijf jaar een wandeling over Park Brederode zou maken. Wat hoopt hij er dan te zien? "Dan hoop ik dat de kwelbeek er ligt die ik samen met de ecoloog heb ontworpen", denkt hij hardop. "Ik zie in gedachten een idyllisch plaatje van zo'n mooi kabbelend beekje met helder stromend water. Ik weet niet of er veel kinderen op het park komen wonen, maar voor hen zou zo'n beekje echt geweldig zijn om mee te spelen. De ecoloog en ik hebben samen precies bedacht waar de beek zou moeten komen en hoe hij zou moeten lopen. Als hij dan is aangelegd en je ziet dat je visie werkelijkheid wordt, dan is dat natuurlijk genieten."

Op het park ontspringt een beek die stromend water heeft. Dat is vrij zeldzaam

Ontwerpen in het kader van de oorsprong

In Park Brederode staat Meerenberg, het voormalig Provinciaal Ziekenhuis. Dit statige

rijksmonument uit 1849 wordt herontwikkeld tot een luxe appartementencomplex.

Een opgave die vraagt om een zorgvuldige benadering, aldus architect Penne Hangelbroek

van Rapp + Rapp Architecten uit Rotterdam.

In Nederland kent dit project zijn gelijke niet

Een geweldig mooie en ook verantwoordelijke opdracht," noemt Penne Hangelbroek de herontwikkeling van Meerenberg. "Het is één van de weinige grote neo-classicistische gebouwen uit die tijd; een iconisch gebouw in het groen. Zo royaal en groots wordt er tegenwoordig niet meer gebouwd." Het revolutionaire psychiatrisch ziekenhuis in het mooie park was zo succesvol dat het voortdurend uitgebreid werd met allerlei aan- en uitbouwen. "Sommige van die bouwdelen hebben cultuurhistorische waarde, maar de meeste versplinteren het beeld van het oorspronkelijke ontwerp. Wij willen terug naar de heldere contouren die in een heldere relatie staan tot hun omgeving."

Bouwtechnische analyse

Een rijksmonument van deze omvang behouden

en tevens herontwikkelen tot een modern woongebouw, vereist het nodige onderzoek. Aan de herontwikkeling ging volgens de architect dan ook een bijzonder proces vooraf. "Het vroeg om een uitgebreide analyse van het bestaande complex dat met de Rijksdienst voor Archeologie Cultuurlandschap en Monumenten (RACM) is doorlopen. Wat stond er oorspronkelijk, wat staat er nu en uit welke tijdslaag stamt het? Het uitgangspunt voor de herontwikkeling is het oorspronkelijke ontwerp van J.D. Zocher jr. en de latere toevoegingen van Van der Linden. Uit het bouwhistorisch onderzoek bleek dat de oorspronkelijke omvang uit 1849 11.000 m² was, door alle uitbreidingen zijn dat er echter 20.000 geworden. De aan- en verbouwingen na Van der Linden zullen verdwijnen om Meerenberg terug te brengen in een leesbare en begrijpelijke staat."

Bouwtechnische analyse

In samenwerking met de Rijksdienst zijn alle onderdelen van het gebouw in schema gebracht, besproken en onderzocht, aldus Penne Hangelbroek. "Aan bouwsporen kun je zien hoe het vroeger geweest is. Sommigen bouwdelen sluiten echter niet goed aan. Toen we voor die plekken oplossingen ontwierpen, bleek uit onderzoek het oorspronkelijk al zo gezeten te hebben. Mooi als je zo achter de geschiedenis van een gebouw komt, niet alleen door te kijken maar door te onderzoeken middels het ontwerpen." Naast het bouwhistorisch onderzoek werd een bouwtechnische analyse verricht om de staat van het gebouw te onderzoeken. Wat komt voor restauratie in aanmerking en wat vraagt om nieuwbouw? Uit het funderingsonderzoek bleek dat een compleet nieuwe fundering noodzakelijk is om het gebouw te bewaren voor de toekomst.

De grootsheid van het complex

Voor een transformatie op deze schaal is visie nodig, vond het projectteam van Park Brederode. Volgens het team had het gerenommeerde architectenbureau Rapp + Rapp het beste antwoord op de complexe vragen. Zij kwamen uit op royale appartementen met een hoog comfortniveau en toonden aan het ingewikkelde en omvangrijke gebouw in de vingers te hebben. Penne Hangelbroek: "Neo-classicistische ontwerpen, daar hebben we affiniteit mee. Omdat het oorspronkelijke gebouw als uitgangspunt is genomen, is het niet moeilijk om zuiver te blijven. Waar ik blij mee ben, is het feit dat we grote woningen mogen bouwen. Veel van de royale maat van Meerenberg blijft dan ook intact. De ruimtelijke en organisatorische structuur van het gebouw, zoals door J.D. Zocher jr. is ontwikkeld, blijft hierdoor in stand en ook de gangenstructuur die door architect Van der Linden is aangebracht."

Kleinschalige bewoning

De circa 45 woningen zullen gelijkenissen vertonen, maar zijn niet gelijk. Iedere woning heeft een eigen karakter vanwege de eigenschappen die het gebouw inbrengt. Het gebouw is immers het uitgangspunt voor de indeling. Er zijn appartementen van 150 tot 350 m², zeer ruime verdiepingshoogtes en gelijkvloerse appartementen met entresol maar ook parkgerichte woningen van drie verdiepingen. Privé-buitenruimtes worden gecombineerd met gemeenschappelijke parktuinen. Er is bewust gekozen voor kleinschalige bewoning van Meerenberg, omdat dit het park ten goede komt. Minder woningen betekent ook minder belasting van het park, onder andere door verkeer.

Complex en uniek

Het transformeren van dit rijksmonument beschouwt Rapp + Rapp Architecten als een fantastische uitdaging en een grote verantwoordelijkheid. Penne Hangelbroek: "Meerenberg staat niet op zich, maar midden in een landschap. Het dient een centraal icoon te blijven in het park. Naast het proces met het gebouw zelf is er ook een proces op gang gekomen met het gebouw in de omgeving. Van 2003 tot 2006 hebben we in het ontwerpatelier op Park Brederode gewerkt om helderheid te krijgen over de invulling van het gebied - in samenwerking met de landschapsarchitect, de cultuurhistoricus, de hydroloog en de bomendeskundige. Hoe kunnen woningen ondergebracht worden op een voor het park en Meerenberg harmonische wijze?" De intensieve uitwisseling en onderzoeken hebben zowel projectteam als architect diepgaand inzicht gegeven in het gebouw. "Het is een heel bijzonder gebouw, maar verworpen tot een ontzettend groot conglomeraat. Daar door heen te lezen en voor te stellen hoe het weer gaat worden, dat is heel inspirerend."

De geschiedenis van Meerenberg in het kort

In 1849 werd het Provinciaal Ziekenhuis opgeleverd, gesitueerd op de voormalige hofstede Meer en Berg. Architect en landschapsarchitect J.D. Zocher jr. ontwierp het 150 bij 100 meter grote carrévormige neo-classicistische gebouw plus het omliggende landschapspark. Dit eerste provinciale psychiatrische ziekenhuis van Nederland wordt gezien als een mijlpaal in de ziekenhuisarchitectuur. Het ontwerp maakte naam in binnen- en buitenland vanwege de schoonheid van de neo-classicistische architectuur en de perfecte balans tussen bebouwing en natuurlijke omgeving. Ook stond Meerenberg bij oplevering voor een nieuwe visie op behandeling van psychiatrische patiënten. Het voormalige ziekenhuis is nu een beschermd rijksmonument vanwege de grote cultuurhistorische waarde.

Hersteld in de oude luister

In de loop der jaren hebben vele aanbouwen plaatsgevonden. Vrij snel na de voltooiing legde architect A. van der Linden, die bij het ontwerp van Zocher reeds betrokken was, een karakteristieke dwarsgang met zijvleugels aan. In latere tijden ontstonden er echter functionele bijgebouwen die het karakter van het oorspronkelijke gebouw en de omliggende tuinen aantastten. Meerenberg wordt hersteld in de oude luister en herontwikkeld tot luxe appartementencomplex.

Vorbereiding in verband met de herontwikkeling van Meerenberg

1. Bouwhistorisch onderzoek naar het oorspronkelijke ontwerp.
2. Bouwtechnische analyse om de staat van de oorspronkelijke elementen te inventariseren.
3. Funderingsonderzoek - hieruit bleek dat een compleet nieuwe fundering nodig is om het gebouw te bewaren voor de toekomst.
4. Hydrologisch onderzoek (zie ook pagina 4 voor een interview met de hydroloog).
5. Bomenonderzoek waarbij de dendroloog van Park Brederode boom voor boom heeft geïnventariseerd.

Een woning kopen op Park Brederode: de tien meest gestelde vragen

Heeft u belangstelling voor de aankoop van een woning op Park Brederode? Dan zult u ongetwijfeld meer willen weten over de stappen die u hiervoor dient te ondernemen, plus de stand van zaken rond ontwerp en bouw. Het projectteam geeft u graag antwoord op de tien meest gestelde vragen.

1. Wat is momenteel de stand van zaken van het project?

Intussen zijn de architecten volop bezig met het ontwerpen van de toekomstige woningen. Met regelmaat organiseren wij kleinschalige, informele bijeenkomsten voor geïnteresseerde kopers en mensen die zich reeds bij ons hebben ingeschreven. Daar laten we schetsen en concepten zien van toekomstige woningen; uitgewerkte plattegronden en gevels zijn nog niet beschikbaar.

2. Vanaf wanneer kan ik een woning kopen?

In totaal worden er 275 tot 310 woningen op het park aangeboden. Deze zullen in fases worden gebouwd en ook in fases (circa 10 tot 50 woningen per fase) ter verkoop worden aangeboden. Dit gebeurt zodra er zekerheid bestaat over de planologische randvoorwaarden en de benodigde vergunningen - en wanneer er uitsluitel is over de woningen die het eerst worden gebouwd. Naar verwachting worden de eerste woningen in of rond oktober 2007 aangeboden. Het zal dan gaan om de vrijstaande en geschakelde villa's in Duinzicht. Vanuit de gemeente worden geen eisen gesteld aan de toewijzing van de woningen. Het staat dus eenieder vrij om straks een woning te kopen. Aan mensen die zich als geïnteresseerden bij Park Brederode hebben gemeld, wordt vooraf de gelegenheid geboden om zich voor een specifieke woning in te schrijven. Wanneer de resterende woningen ter verkoop worden aangeboden, zal deze informatie op onze website www.parkbrederode.nl verschijnen. Wanneer u interesse heeft in een van de royale vrijstaande villa's in Duin & Beek (vermoedelijke verkoopprijzen vanaf ruim 2 miljoen euro) kunt u nu reeds een afspraak maken voor een persoonlijk gesprek.

3. Waarom is het goed om me nu al in te schrijven als geïnteresseerde?

Mensen die zich hebben ingeschreven als geïnteresseerde hebben bij Park Brederode een streepje voor. Zo krijgen zij de gelegenheid om zich als eerste voor de aangeboden woningen in te schrijven voordat de officiële verkoop van start gaat. Bovendien genieten zij voorrang boven mensen die niet zijn ingeschreven. Hoe lang u als geïnteresseerde staat ingeschreven is overigens niet van belang bij het verkrijgen van voorrang bij het toewijzen van een woning. De inschrijving is immers geheel vrijblijvend. Omdat op Park Brederode geen woning hetzelfde zal zijn, kan het gebeuren dat er meer gegadigden zijn voor dezelfde woning. In dat geval zullen we hoogstwaarschijnlijk overgaan tot een vorm van loting.

4. Kan ik mij nu al inschrijven voor een bepaalde woning?

Op dit moment is het nog niet mogelijk om u in te schrijven voor een bepaalde woning. Pas als de woningen in verkoop gaan, is bekend hoe de woningen eruit gaan zien en wat de prijzen zijn. Staat u bij ons ingeschreven, dan hoort u als eerste wanneer dat moment is aangebroken en kunt u zich aanmelden voor een specifieke woning.

5. Waar vinden de gesprekken over de aankoop plaats?

Dat gebeurt op het park zelf, in één van de meest toonaangevende cultuurhistorische panden; Villa Meerzicht. Park Brederode is geen doorsnee project. In lijn met het exclusieve karakter van het project zullen we daarom geen grootschalige of anonieme verkoopmanifestaties organiseren. In plaats daarvan kiezen wij voor een persoonlijke benadering en is er een klein, professioneel en toegewijd team dat toekomstige bewoners begeleidt.

6. Wat gaan de woningen kosten? Hoe groot zijn de kavels?

- Duin & Beek: 20 tot 25 grote, vrijstaande villa's, circa 450 m² gebruiksoppervlakte, gemiddeld 1.500 m² kavel; prijzen vanaf circa 2 miljoen euro.
- Duinzicht: ongeveer 60 tot 80 vrijstaande en geschakelde villa's, gemiddeld 250 m² gebruiksoppervlakte, vanaf circa 400 m² kavel, prijzen vanaf circa 1 miljoen euro.
- Meerenberg: ongeveer 50 parkappartementen met ondergrondse parkeergarage, 150 tot 350 m² gebruiksoppervlakte, prijzen vanaf circa 900.000 euro.
- Parkzicht: ongeveer 25 appartementen per gebouw, vanaf 150 m² gebruiksoppervlakte, prijzen vanaf circa 750.000 euro.

7. Waar wordt precies gebouwd?

Het park heeft een omvang van 35 hectare. Daarvan zal 17 hectare worden getransformeerd tot een cultuur- en landschapspark en 18 hectare

worden bebouwd. Dat laatste gebeurt op de plekken waar nu nog de gebouwen staan die gesloopt zullen worden. Op onze website www.parkbrederode.nl vindt u een overzichtskaart die aangeeft waar precies de bebouwing gepland is.

8. Komen er ook huurwoningen op het park?

Ja, er komen op het terrein maximaal 90 huurwoningen in een lage prijsklasse. Deze zullen worden gebouwd aan de rand van het park, vlakbij de hockeyvelden.

9. Kan ik me via het projectteam inschrijven voor een huurwoning?

Nee, de ontwikkelingscombinatie Park Brederode speelt geen enkele rol bij het toewijzen van de huurwoningen. Wij kunnen u dan ook niet inschrijven als geïnteresseerde. De huurwoningen zullen te zijner tijd via Woningbouwvereniging Brederode worden aangeboden en toegewezen.

10. Hoe kom ik aan informatie over de woningen en het park?

Als u zich inschrijft als geïnteresseerde voor een woning op het park, ontvangt u ieder halfjaar de uitgave Buitenwonen, een nieuwsbrief met alle belangrijke informatie en actuele ontwikkelingen rond het park. Daarnaast komt u in aanmerking voor het speciale boek dat over Park Brederode is vervaardigd. Hierin staat een overzicht van de planontwikkeling tot nu toe. Bovendien treft u hierin een beschrijving aan van de cultuur- en natuurgeschiedenis van het gebied. Voorts worden de vier woongebieden beschreven met impressies van de woningen en woonsferen. Om voor dit boekwerk in aanmerking te komen, kunt u een afspraak maken om het persoonlijk in ontvangst te nemen op het park. Ten slotte kunt u altijd onze website www.parkbrederode.nl raadplegen om alle ontwikkelingen op de voet te volgen.

Een schitterend visitekaartje van de natuur

Het beheren van de natuur

Grenzend aan Park Brederode ligt het Nationaal Park Zuid-Kennemerland.

Het circa 3.800 hectare grote natuurgebied loopt van Zandvoort tot IJmuiden.

Het wordt onder andere beheerd door PWN, Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten.

Het Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland (PWN) wint geen water meer uit de

Kennemerduinen maar wijdt zich hier aan de andere kerntaak: het beheren van de

natuur. Ina Roels is boswachter van PWN en laat ons in deze brieven meegenieten

van haar boeiende werk en werkgebied.

Door de Kennemerduinen loopt een wandelroute van Park Brederode naar het strand. Deze wandeling onthult een dwarsdoorsnede van het hele duingebied; van binnenduinrand tot zee.

De eerste 700 meter van de wandeling voeren door een dicht bos. Maar dan maken de bomen plaats voor een steil naar beneden lopende zandduin met aan de voet een paradijselijk duinmeer: de Oosterplas. Het uitzicht over het meer en de daarachterliggende duinen is weergaloos. Een smal zandpad voert langs de rand van het meertje omlaag en vervolgens weer een duintop op, de Starreberg. Daarachter ligt een uitgestrekt duinlandschap: zand, heuvels en ruige duindoornstruiken met in de verte een bos. Vanaf deze hoogte is goed te zien dat er veel variatie in begroeiing is. De dynamiek in het landschap is door zorgvuldig beheer teruggekeerd. De wind heeft opnieuw parabolduinen gecreëerd (hoge duinen in een u-vorm); op de toppen staan aangeplante Corsicaanse en Oostenrijkse dennen. Na een slingerend pad door het glooiende

landschap ligt er in het duinterrein plotseling een rechte verharde weg met geheimzinnige zwarte putten. Het zijn de waterputten voor de brandweer zodat ook in het duingebied brand snel geblost kan worden. Het pad voert daarna door een dicht dennenbos met verkoelende schaduw. Boven op de volgende duintop - de helft van de wandeling zit er op - is er een adembenemend uitzicht over het Vogelmeer te zien; een broeden verblijfplaats voor allerlei vogelsoorten. Aan de zuidzijde van het Vogelmeer ligt daarom een drijvende vogelobservatiehut in het water.

Na de Hazenberg - de volgende steile duintop - worden de duinen ruiger en zanderiger. De laatste kilometer voert langs De Bruid van Haarlem, een U-vormig duin dat vroeger begroeid was met wilgenroosje. De witte pluimen na de bloei vormden op de duinhelling een 'bruidsluier'. Sinds 2003 is het duin ontdaan van alle begroeiing, nu stuift het weer. Een verharde weg voert vervolgens tussen de duintoppen door naar het permanente strandpaviljoen Parnassia. Vanaf het hoge duin en achter het beschutte glas biedt het een prachtig uitzicht op zee en de wandelaars langs de vloedlijn. Het bijna 50-jarige restaurant presenteert 365 dagen per jaar een gevarieerde

kaart. En na een hapje en een drankje bij Parnassia is er weer genoeg energie om de terugtocht te aanvaarden of wellicht per openbaar vervoer of taxi naar Park Brederode terug te keren.

Wandeling Bleek en Berg/Parnassia ruim 5,5 km

- Duur: bijna 2 uur
- Startpunt: ingang Bleek en Berg aan de Bergweg, ten zuiden van ingang Park Brederode
- Honden niet toegestaan
- Toegang duingebied vrij, betaald parkeren bij ingang Bleek en Berg

“Na de overvloedige regens van deze winter is het duin erg nat. Waar het vorige zomer bij Groot Olmen nog stooft, zijn nu uitgestrekte duinmeren ontstaan. Op een zonnige lentedag weerspiegelen de wolken erin en is het oogverblindend mooi. Zo nat als het duin nu is, konden weinigen van ons het al meemaken. Voor de kinderen van boer Zuiderduin, die eind negentiende eeuw bij Langerak zijn boerderijtje had, was het heel gewoon. Ze gingen ‘tobbavaren’ op het duinmeer dat grensde aan het boerderij-erf. Dat erf is nu natuurgebied. Boer Zuiderduin heeft, na jaren van miserie en hard werken, zijn pogingen het duin in cultuur te brengen, definitief opgegeven.

In de eeuw daarna werd het duin steeds droger. Eén van de belangrijkste oorzaken was de waterwinning voor de steeds talrijkere bewoners van het achterland. De grote zoetwaterbel onder de duinen leverden hen drinkwater van de allerbeste kwaliteit. Voor de duinen had dat nare gevolgen: langzaam maar zeker verdwenen de planten- en diersoorten die kenmerkend zijn voor het natte duin. Parnassia, gentianen en moeraswespenorchis werden zeldzaam. Watervogels, ooit talrijk genoeg om op te jagen, werden schaars.

Ook de amfibieën van het duin kregen het door de droogte moeilijk. In het NPZK leven verschillende soorten watersalamanders, kikkers, en padden. Op zoek naar water om te paren en hun eieren af te zetten, kunnen ze kilometers ver het duin doortrekken. De verdroging verminderde het aantal paaiplaatsen voor amfibieën zo beduidend dat PWN, in afwachting van drastische maatregelen, besloot aan de rand van het gebied een aantal extra amfibieënpoelen te graven. In 2002 werd de waterwinning in de Kennemerduinen stopgezet. Het water steeg langzaam. En nu, na deze zeer natte winter, staat het gemiddeld twee meter hoger dan vijftien jaar geleden. Bij het Wed wordt deze zomer weer volop gezwommen. En we verwachten heel veel parnassia. Dat is prachtig om te zien, maar ook goed voor de natuur.

Wilt u meer weten over de verdroging, houd dan tijdens uw wandeling halt bij de pas geplaatste educatieve grondwatermeter van Groot Olmen. U kunt aflezen hoe diep het water zich onder of boven de oppervlakte bevindt en wat dat betekent voor de omringende natuur. Met uw vragen kunt u ook altijd terecht bij de boswachters; we staan u graag te woord.”

PARK BREDERODE

Een wandeling naar het strand

Nationaal Park

Het Nationaal Park Zuid-Kennemerland is ter hoogte van Park Brederode vier kilometer breed. Door dit schitterende duingebied loopt een wandeling van ruim 5,5 kilometer naar het strand (zie ook pagina 10). Het Nationaal Park Zuid-Kennemerland is één van de 20 Nationale Parken in Nederland. Het heeft een oppervlak van ruim 3800 hectare waarvan de Kennemerduinen het grootste gebied beslaan.

Door de Kennemerduinen

Het gebied van de Kennemerduinen kent een zeer diverse flora en fauna. Naast vossen, reeën en konijnen komen er allerlei soorten vogels, insecten en amfibieën voor. Daarnaast slapen en overwinteren in oude bunkers verschillende soorten vleermuizen. Ook lopen er grote grazers in het wild: een groep zeer goedaardige Schotse Hooglanders die er door begrazing voor zorgt dat het karakteristieke open duinlandschap intact blijft.

Strandpaviljoen Parnassia

De wandeling van bijna twee uur begint bij de ingang Bleek en Berg aan de Bergweg te Bloemendaal, ten zuiden van de ingang van Park Brederode. De rode paaltjes wijzen de wandelaar de juiste weg. Bij strandpaviljoen Parnassia kan uitgerust worden voor men aan de bijna twee uur durende terugtocht begint. Een taxi richting Park Brederode is natuurlijk ook een prima optie.

www.parkbrederode.nl